

AGROTR 08 AĞUSTOS 2012

Gıda güvenliğinin en çok tartışıldığı günlerde, Gıda Mühendisleri Odası hazırladığı projeyle topu Bakanlığa attı. Proje hayata geçerse, her işletme en az bir adet gıda mühendisi bulunduracak.

Gıda Mühendisleri Odası; tarlada ve ahırda istihdam edilen ziraat mühendisleri ve veteriner hekimlerin ardından gıda mühendislerinin de bakanlık bünyesinde görevlendirilmesi için Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı'na proje sundu. Dalından koparılan elmanın bir gıda maddesi niteliği taşıdığını söyleyen Gıda Mühendisleri Odası Ege Bölge Şube Başkanı Hülya Yılmaz, gıda güvenliği açısından projenin önemini vurguladı. Hülya Yılmaz, sorularımızı yanıtladı.

Bu projenin çıkış noktasını anlatır mısınız?

Daha önce 5179 sayılı kanuna göre işletmeler büyüklüğüne ve üretim niteliğine göre tam gün ya da haftada 1 gün teknik eleman istihdam etmek zorundaydı. Bu uygulama 2010'da yürürlükten kalktı. 30 beygir üzerinde motor gücüne sahip veya 10 kişiden fazla işçi çalıştıran işletmelerin mühendis ve veteriner bulundurma zorunluğu getirildi. Ancak araştırmalarımız sonucunda gıda sektörünün %85'inin bu tanımın dışında kaldığını, yani 30 beygir gücünün

altında olduğunu gördük. Odalar olarak topluma karşı halkın gıda güvenliğini sağlamak için proje önerme sorumluluğumuz var. 1995'den 2010 yılına kadar uygulanan yasa büyük küçük işletmelerin tümüne zorunluluk getiriyordu. Eleştiriler de olsa o dönem gıda güvenliğine katkı sağlandı. Tarım bakanlığı denetleme sonuçlarında iyileştirmeler olduğunu gördük. 5996 sayılı sadece 30 beygir üzerinde motor gücüne sahip işletmelere zorunluluk getiren yasayla halk sağlığına verilen önem azaldı. Bunun üzerine biz bu projeyi hazırladık. Bizim önerimiz, istihdam edilecek personel ücretlerinin bir kısmı bakanlık bir kısmı işletmeler tarafından karşılanacak şekilde bir bütçe oluşturulsun. Gıda mühendisleri işletmeye ekonomik açıdan bağlı olmayacağı için bakanlığa belli aralıklarla rapor versin ve böylece ön denetim sağlansın. Hem işletmeler teknik bilgiden yararlansın, hem ekonomik kayıplar önlensin hem de gıda güvenliği sağlansın.

Peki bu sistemle ne gibi yanlışların önüne geçilebilir?

Kurumsal yapıdaki büyük işletmeler zaten mühendis çalıştırıyor. Ama daha küçük işletmeler, genelde bilgi düzeyi düşük kişiler tarafından yönetiliyor. Satıştan üretime geçtikleri için her şeyi göz kararı yaparlar. Katkı maddesinin ne kadar katılması gerektiğini ve hijyen koşullarını bilmez. Teknik elemanın gözetiminde üretim yapılması gıda güvenliği açısından önemli.

Ziraat mühendisleri üretim aşamasında çiftçiye teknik bilgi aktarıyor. Gıda mühendisleri hangi aşamada etkin rol oynayacak?

Gıda mühendisleri birincil üretim denilen safhadan itibaren ön planda yer almalıdır. Elmayı dalından kopardığımız anda ya da sütü ineğin memesinden sağdığımız anda artık o bir gıda maddesidir. Oradan tüketicinin

mutfağına gelesiyeye kadar her aşamada gıda mühendisi görev almalıdır. Üretim, işleme, pazarlama ve depolama aşamalarında mühendis bulunmalıdır.

Projeniz hangi aşamada?

Öncelikle T.C Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanı Mehmet Mehdi Eker ile görüştüğ ve kendisi konuyla ilgili bir proje hazırlamamızı istedi. Projeyi Aralık 2011'de Bakanlığa sunduk. 6-7 aydır çalışmalar devam ediyor.

Oda olarak diđer projelerinizden söz eder misiniz?

Oda olarak hazırladığımız gıda hijyeni projemiz ise İstanbul'da yapılan bir çalıştayda ortaya çıktı. Gıda işletmelerinde bazı aşamalar var. Örneğın bir mandıra, istediğı bina için belediyeden ruhsat alır. Tarım bakanlığının denetçileri denetler. Gıda işletmelerinin hijyenik koşullara uyum sağlaması için projelendirmeye ihtiyacı vardır. Buhar sisteminiz, yerleşmeniz, drenaj kanallarınız ona uygun olmalıdır. Tarım bakanlığından izin aşamasına gelindiğinde bazı aksaklıklara göz yumuluyor. İşletme kurulmadan önce projelendirme yapılırken onay alınmalı. Oda ve üniversiteler buna talip.

Ülkemizde yürütölen gıda denetimleri sizce yeterli mi?

Bakanlık yapıldığını söylüyor. Bizde buna inanmak durumundayız. Denetimler tarlada bahçede çiftlikte yapılmalı. Hayvana hormon vermek yasak ama denetimi düzgün koşullarda sağlanmalı. Tarladaki bitkilere yapılan ilaçlamalar yerinde denetlenmeli. Tarım danışmanı bunun için etkin şekilde kullanılmalı. Yanlış ilaçlamayı hasattan önce tespit edemezseniz üründeki tarım ilacını giderme şansınız yoktur.